

Î N C H E I E R E

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Consiliul municipal Chișinău și Societatea cu răspundere limitată „Novaeurolux”, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Consiliului municipal Chișinău împotriva Societății cu răspundere limitată „Novaeurolux” cu privire la încasarea datoriei și a penalității de întârziere, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și Societatea cu răspundere limitată „Novaeurolux” și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 17 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 12 ianuarie 2016, Consiliul municipal Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Novaeurolux” cu privire la încasarea datoriei și a penalității de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-11 din 24 februarie 2009, la data de 01 aprilie 2009 a încheiat cu SRL „Novaeurolux” contractul de locațiune nr. 2/09/004 a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă din str. Nicolae H. Costin 48/A, mun. Chișinău cu suprafața de 3 719,4 m².

Menționează că, conform pct. 2.2.3 al contractului, pârâta s-a obligat să achite plata pentru chirie în cuantumul, termenele și modul prevăzut în capitolul 4 al contractului.

Relevă că, conform art. 13 alin. (1) al Legii bugetului de stat pe anul 2012, cuantumul chiriei bunurilor instituțiilor finanțate de la buget, începând cu data de 01 ianuarie 2012, a fost stabilită în sumă de 927 571,85 lei iar conform art. 14 alin. (1) al Legii bugetului de stat pe anul 2013, cuantumul minim al chiriei bunurilor proprietate publică, începând cu 01 ianuarie 2013 a fost stabilită în sumă de 973 915,34 lei.

Invocă că, în baza art. 886 și 887 alin. (1) din Codul civil, în perioada 01 ianuarie 2012 – 29 ianuarie 2013, încăperile acordate în locațiune au constituit

proprietate municipală, însă contrar prevederilor art. 13 din Legea bugetului de stat pe anul 2012, nr. 282 din 27 decembrie 2011, nu a fost calculată și înaintată spre achitare plata pentru închirierea încăperilor pentru perioada 01 ianuarie 2012-29 ianuarie 2013 în sumă totală de 1 004 951,43 lei, fapt constatat prin prescripția privind rezultatele inspectării financiare tematice nr. 27-02-10/264 din 13 martie 2015 a Inspecției Financiare.

Sușține că, pârâta nu și-a executat obligația de plată, acumulând, astfel, o datorie în sumă de 1 004 951,43 lei.

Relevă că, la data de 31 martie 2015 a expediat în adresa pârâtei o reclamație, prin care a solicitat executarea benevolă a obligațiilor contractuale, însă aceasta nu a fost executată.

Solicită încasarea din contul SRL „Novaeurolux” a datoriei în sumă de 1004951,43 lei.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea din contul SRL „Novaeurolux” a datoriei în sumă de 696704,63 lei, calculată pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 29 ianuarie 2013 și a penalității de întârziere în mărime de 127 496,95 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 17 februarie 2017 a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate din contul SRL „Novaeurolux” în beneficiul Consiliului municipal Chișinău datoria în mărime de 47 611,87 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 8 571,60 lei. A fost încasat din contul SRL „Novaeurolux” în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1 685,50 lei. A fost încasat din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul SRL „Novaeurolux” cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului, încheierii între părți a contractului de locațiune nr. 2/09/004 din 01 aprilie 2009, în baza deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-11 din 24 februarie 2009, precum și a actelor de predare-primire, conform cărora în perioada 01 ianuarie 2012 – 01 noiembrie 2012, SRL „Novaeurolux” a deținut real în folosință încăperile cu suprafața de 1924,3 m², iar de la data de 02 noiembrie 2012 – 29 ianuarie 2013 a deținut în posesie suprafața de 3 164 m² și nu suprafața de 3 719,4 m² cum a fost indicat în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-11 din 24 februarie 2009 și contractul de locațiune din 01 aprilie 2009.

Prima instanță, încasând datoria în mărime de 47 611,87 lei pentru plata chiriei pe perioada 12 ianuarie 2013 – 29 ianuarie 2013, și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantul pretinde neachitarea plății chiriei pentru perioada 01 ianuarie 2012 – 29 ianuarie 2013, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 12 ianuarie 2016, astfel, făcând trimitere la prevederile art. 267 alin. (1), 271 și 272 din Codul civil, prima instanță a calculat termenul de 3 ani până la depunerea cererii de chemare în judecată, ceea ce constituie 12 ianuarie 2013.

Prima instanță, admitând parțial cerința privind încasarea penalității de întârziere în sumă de 8 571,60 lei, și-a argumentat poziția reieșind din prevederile pct. 3.1.1 al contractului de locațiune nr. 2/09/004, încheiat între părți la data de 01 aprilie 2009 și art. 624 alin. (1) din Codul civil, totodată, reiterând că, penalitatea

solicitată de către reclamant a fost calculată din suma de 696 704,63 lei, care parțial a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 au fost respinse apelurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și SRL „Novaeurolux” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 24 octombrie 2017 Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și o consideră ilegală și neîntemeiată, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează că, instanțele de judecată au ignorat faptul că, la data de 22 mai 2015 s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Novaeurolux” cu privire la încasarea datoriei pentru plata chiriei, invocând aceleași temeuri de fapt și de drept.

Afirmă că, prin încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 26 iunie 2015 a fost primită spre examinare cererea sa de chemare în judecată împotriva SRL „Novaeurolux” cu privire la încasarea sumei și au avut loc două ședințe de judecată la 14 iulie 2015 și 15 octombrie 2015, însă la data de 05 noiembrie 2015 cauza a fost scoasă de pe rol, cu toate că reprezentantul Consiliului municipal Chișinău s-a prezentat la data și ora stabilită.

Relevă că, nu a contestat încheierea de scoatere de pe rol a cauzei, deoarece a doua zi, la data de 06 noiembrie 2015 s-a adresat repetat cu aceeași cerere de chemare în judecată.

Astfel, consideră că, din momentul în care a fost înaintată acțiunea inițială și până la emiterea încheierii de scoatere de pe rol, termenul de prescripție se suspendă.

În acest context, mai invocă că, la data de 07 decembrie 2015 a recepționat încheierea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 11 noiembrie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă la data de 06 noiembrie 2015, acordându-le termen până la 01 decembrie 2015 pentru a înlătura neajunsurile, însă prin încheierea din 23 decembrie 2015 aceasta a fost restituită.

Susține că, la data de 05 ianuarie 2016 a făcut cunoștință cu încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată din 23 decembrie 2015, iar la data de 12 ianuarie 2016 s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Astfel, susține că, prezenta acțiune se încadrează în temeiurile prevăzute în art. 277 din Codul civil și se consideră depusă în ziua înaintării acțiunii inițiale.

Mai invocă că, instanțele de judecată eronat au concluzionat că, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 12 ianuarie 2016 și nu au luat în considerație că, pentru a-și realiza dreptul material la acțiune Consiliul municipal Chișinău încă la data de 19 iunie 2012 a înaintat intimatei reclamație prin care a solicitat achitarea datoriei, însă din considerentul că, la adresa indicată de către aceasta, ultima nu se află, a fost în imposibilitate de a-i înmâna oficial reclamația.

Notează că, în cazul în care, prima instanță a considerat că a fost depășit termenul de prescripție, urma să accepte repunerea în termen a acțiunii.

Opinează că, în speță, termenul de prescripție a început să curgă de la data de 19 iunie 2012, fapt recunoscut și confirmat de către intimată prin cererea de apel, iar litigiu dat a fost înaintat în instanța de judecată la data de 22 mai 2015, astfel, consideră că, se încadrează în termenul de prescripție, or, conform prevederilor art. 123 alin. (6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

La data de 05 decembrie 2017 SRL „Novaeurolux” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă.

În motivarea recursului a indicat că, atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe în partea admiterii acțiunii sunt ilegale și neîntemeiate, fiind emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Menționează că, prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2012 a fost admisă integral acțiunea depusă de SRL „Novaeurolux” și a fost exclusă sintagma „fără drept de privatizare” din conținutul deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-11 din 24 februarie 2009 și obligat Consiliul municipal Chișinău de a emite o decizie, prin care să transmită în proprietate privată SRL „Novaeurolux” bunul imobil amplasat pe str. N. Costin 48/A, mun. Chișinău.

Prin urmare, invocă că, începând cu data de 12 iunie 2012 părțile nu se mai află în relații de locațiune, iar SRL „Novaeurolux” deține calitatea de creditor și Consiliul municipal Chișinău - calitate de debitor, astfel, acesta nu mai are careva drepturi ci doar obligația de a-i transmite imobilul în proprietate privată.

Relevă că, prin încheierea Curții de Apel mun. Chișinău din 04 decembrie 2012 s-a constatat că Consiliului municipal Chișinău nu și-a executat obligația de transmitere în proprietate privată a bunului imobil enunțat și a fost transmis imobilul în proprietatea privată companiei SRL „Novaeurolux”.

Astfel, susține că, din data de 12 iunie 2012, când urma a fi transmis imobilul în proprietatea companiei, calcularea plății chiriei urma să fie încetată.

Mai invocă că, prezenta acțiune a fost depusă la 12 ianuarie 2016, însă termenul de prescripție urmează a fi calculat din 12 iunie 2012, expirând la 12 iunie 2015, astfel, acțiunea este prescrisă integral.

Prin referința depusă la data de 28 decembrie 2017 Consiliul municipal Chișinău a solicitat respingerea recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile au fost declarate în termen, or,

din materialele cauzei rezultă că, Consiliul municipal Chișinău a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 28 august 2017 (f.d.8, vol.2), iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la data de 24 octombrie 2017 (f.d.2, vol.2). Referitor la recursul declarat de către SRL „Novaeurolux”, Colegiul reține că, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și SRL „Novaeurolux” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și SRL „Novaeurolux”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și SRL „Novaeurolux” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Consiliul municipal Chișinău și SRL „Novaeurolux” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic